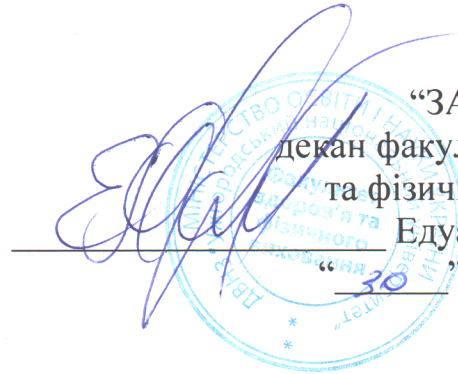

**ЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра основ медицини**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
“30” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОПЕДЕВТИКА ТА ОСНОВИ ПЕДІАТРІЇ

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація:	227.01 Фізична терапія
Освітня програма:	Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Пропедевтика та основи педіатрії» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **227 Терапія та реабілітація**, спеціалізація **227.01 фізична терапія**, освітньої програми **Фізична терапія, ерготерапія**.

Розробники: Філак Ф.Г. – канд. мед. наук, доцент кафедри основ медицини

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри основ медицини**

протокол №15 від «25» червня 2025 р.

Завідувачка кафедри Ксенія МЕЛЕГА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 12 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 58 самостійної роботи студента – 62	4
	Лекції:
	28
	Практичні (семінарські):
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:
	30
Форма підсумкового контролю: письмова, усна відповідь	Самостійна робота:
	62

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика та основи педіатрії» є формування у студентів теоретичних знань основних закономірностей фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп, анатомо-фізіологічні особливостями дитячого організму, клінічного перебігу дитячих хвороб, а також вмінь, навичок для опанування студентом методики об'єктивного обстеження дитини на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої дитини, принципи лікування основних нозологічних форм у дітей різного віку із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 01).
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК 03).
- здатність працювати в команді (ЗК 04).
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 09).
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 10).
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 11).
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 12).

Професійні компетентності за професійним стандартом «Асистент фізичного терапевта»:

3.02 Здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей асистента фізичного терапевта

3.03 Здатність до професійної комунікації.

3.04 Здатність вільно спілкуватися державною мовою усно та письмово

3.06 Здатність виконувати професійну діяльність з дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці.

3.07 Здатність до пошуку та отримання надійної, достовірної та науково обґрунтованої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта, з різних джерел, в тому числі з використанням інформаційних і комунікаційних технологій

3.08 Здатність до узагальнення, аналізу, синтезу та оцінювання отриманої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта

3.10 Здатність виконувати поставлені завдання під керівництвом фізичного терапевта.

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей) за трудовою дією або групою трудових дій:

A2 Здатність вести записи та відповідну документацію з фізичної терапії

B1 Здатність проводити обстеження осіб з руховими порушеннями

G1 Здатність забезпечити доступність послуг з фізичної терапії

D1 Здатність визначати рівень функціонування особи з руховими порушеннями, використовуючи біопсихосоціальний підхід розуміння здоров'я людини

D2 Здатність розширювати функціональні можливості особи з руховим порушенням і сприяти дотриманню здорового способу життя

J1 Здатність удосконалювати якість надання послуг з фізичної реабілітації

Спеціальних (фахових):

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я (СК 01).

- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (СК 02).
- здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії (СК 03).
- здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини (СК 05).
- здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результат (СК 06).
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (СК 09).
- здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів (СК 12).
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя (СК 13).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика та основи педіатрії» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 5 «Анатомія людини»;
- ОК11 «Фізіологія людини»;
- ОК 13 «Долікарська медична допомога»;
- ОК 16 «Основи фізичної ерготерапії»;
- ОК 17 «Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності);
- ОК 19 «Методи дослідження у фізичній терапії»;

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	ПРН 01
Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПРН 03
Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.	ПРН 05
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.	ПРН 06
Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)	ПРН 07
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	ПРН 12

Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	ПРН 14
Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	ПРН 15

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання: морфо-функціональних особливостей організму дитини та структурні та функціональні особливості організму дітей різного віку, особливості їх розвитку, перебігу основних хвороб дітей різного віку. Основні закономірності фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп. Принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку. Основи фізіології дитини, етапів її розвитку. системні теоретичні знання з вікових анатоμο-фізіологічних особливостей дитячого організму. Загальні принципи класифікації дитячих захворювань. Семіотику захворювань різних органів і систем у дітей	ПРН 01 ПРН 03
Розуміння: робити висновок про фізичний та психомоторний розвиток дітей різного віку, вікову періодизацію розвитку дітей, характеристику кожного з періодів розвитку дитини з медичного погляду. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей. Гігієнічні основи виховання здорової дитини і загартовування її організму, принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку. Клінічного значення вікових анатоμο-фізіологічних особливостей дитячого організму. Семіотику синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму.	ПРН 07 ПРН 15
Застосувати: практичні вміння та навички студентів для обстеження здорової та хворої дитини. Проводити клінічне обстеження різних органів та систем у здорових і хворих дітей. Навчити користуватися семіотикою синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму. Володіти навичками догляду за здоровою та хворою дитиною та навичками діагностики захворювань. Демонструвати володіння принципами лікування і профілактики найбільш поширених захворювань дитячого віку. Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та демонструвати володіння навичками реанімаційних заходів дітей. Проводити комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання і володіти принципами імунопрофілактики інфекційних захворювань у дітей.	ПРН 05 ПРН 12
Аналізувати: Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики. Формулювати попередній діагноз відповідно до сучасних класифікацій. Аналізувати клінічну картину та основні синдроми дитячих соматичних хвороб та їх профілактику. Аналізувати вікові особливості функцій організму. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених дитячих інфекційних захворювань.	ПРН 03 ПРН 12
Здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок. До організації оздоровчо-профілактичної роботи зі здоровими дітьми. Збирати анамнез вигодовування дитини грудного віку та оцінювати його. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених	ПРН 05 ПРН 06

соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем удорових і хворих дітей. Розпізнати ознаки та надати долікарську медичну допомогу при нещасних випадках та невідкладних станах. Забезпечити сприятливі гігієнічні умови і належний догляд за дитиною.	
Оцінювання готовності студента до самостійного виконання завдань в педіатрії. Робити висновок про фізичний та психомоторний розвиток дітей різного віку. Оцінювати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку. Складати план обстеження і трактувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання. етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку. Інтерпретувати стан систем організму дитини. Використовувати отримані знання в повсякденній роботі з дітьми.	ПРН 14 ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час практичних занять. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі-бакалаври стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його сутність - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування.**

При дистанційному проведенні модульного контролю: **тестування, розв'язування ситуативних задач.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **іспит.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
6	6	6	6	6	5	5		

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T13	50	100
6	6	6	6	6	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	14	30	16	30
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	10	-	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	-	-	-	-
Реферат	-	-	-	-
Виконання завдань самостійної роботи		10		10
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час лабораторних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на лабораторних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Відпрацювання пропущених практичних занять здійснюється згідно графіка відпрацювань у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль або усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем (напр., скласти комплекс спеціальних вправ при визначеному захворюванні серцево-судинної та/або дихальної системи).

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
10-8	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою

	термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
7-5	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
4-3	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
2-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, незрозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	1-10	10
Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)	1-10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань, ситуативних задач та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за **50** бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі письмового тестування та усних відповідей на два питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 4 бали, що становить 40 балів. Теоретичні питання максимально оцінюються по 30 балів. За допомогою письмового тестування та відповідей на два теоретичні питання оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу. Позитивну оцінку отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«не задовільно» (35-59 балів, FX)** – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«не задовільно» (35 балів, F)** – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Загальні питання педіатричної служби і догляд за дитиною.

Тема 2. Фізичний розвиток дітей, його оцінка та ознаки порушень. Загальні методи дослідження.

Тема 3. Нервово-психічний розвиток дитини. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової систем у дітей

Тема 4. Особливості недоношеної дитини та догляд за нею. Пологові травми.

Тема 5. Вроджені захворювання опорно-рухового апарату у дітей

Тема 6. Захворювання опорно-рухового апарату дітей дошкільного і шкільного віку.

Тема 7 Опіки і відмороження

Практичний курс

Тема 1. Педіатрія як наука. Поняття про здоров'я дітей. Історія розвитку педіатрії. Періоди дитячого віку, їх характеристика. Нормальний розвиток дитини першого року. Режим здорової дитини. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри і підшкірної клітковини у дітей.

Тема 2. Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.

Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку. Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.

Тема 4. Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей. Клінічна характеристика недоношених дітей. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей. Пологові травми: види, характеристика.

Тема 5. Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Методи лікування. Вроджена клишоногість стоп. Засоби лікування.

Тема 6. Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування. Постава, види порушень постави у дітей. Сколіоз, причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування.

Тема 7. Опіки у дітей. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Обмороження, причини, клініка, методи лікування.

Модульний контроль № 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 8. Пропедевтика та захворювання органів дихання у дітей

Тема 9. Хвороби серцево-судинної системи у дітей.

Тема 10. Хвороби системи крові у дітей.

Тема 11. Хвороби органів травлення у дітей.

Тема 12. Захворювання ендокринної системи у дітей.

Тема 13. Захворювання нирок і сечових шляхів у дітей

Тема 14. Інфекційні хвороби у дітей

Практичний курс

Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей. Пневмонія у дітей, клінічний перебіг, лікування.

Тема 9. Хронічні бронхіти у дітей, клінічна характеристика. Методи лікування. Бронхіальна астма, клінічна характеристика, методи лікування.

Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, методи лікування. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування.

Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження. Анемія у дітей. Лейкоз у дітей. Хвороба Верльгофа. Гемофілія.

Тема 12. Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дітей. Методика клінічного обстеження травної системи у дітей. Захворювання гастродуоденальної зони у дітей. Захворювання жовчних шляхів. Хвороби кишківника.

Тема 13. Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення, лікування. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування. Ожиріння у дітей.

Тема 14. Гострий гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина, лікування. Хронічний пієлонефрит, причини, клінічна картина, лікування. Нефротичний синдром, клінічна характеристика, лікування.

Тема 15. Вітряна оспа у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Менінгіт у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовний модуль 1							
Загальні питання педіатричної служби. Фізичний розвиток дітей.							

<p>Тема 1. Загальні питання педіатричної служби і догляд за дитиною. Педіатрія як наука. Поняття про здоров'я дітей. Історія педіатрії в Україні. Періоди дитячого віку, їх характеристика. Нормальний розвиток дитини першого року.</p>	8	2		2		4	
<p>Тема 2. Фізичний розвиток дітей, його оцінка та ознаки порушень. Загальні методи дослідження. Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.</p>	8	2		2		4	
<p>Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку. Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.</p>	8	2		2		4	

Тема 4. Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей. Клінічна характеристика недоношених дітей. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей. Пологові травми: види, характеристика.	9	2		2		5	
Тема 5. Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Методи лікування. Вроджена клишоногість стоп. Засоби лікування.	9	2		2		5	
Тема 6. Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування. Постава, види порушень постави у дітей. Сколіоз, причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування.	9	2		1		5	
Тема 7. Опіки у дітей. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Обмороження, причини, клініка, методи лікування.	9	2		1		5	
<u>Модульний контроль 1</u>	2			2			
Разом за змістовим модулем 1	60	14		14		32	
Змістовий модуль 2							
ХВОРОБИ ОРГАНІВ І СИСТЕМ ДИТЯЧОГО ОРГАНІЗМУ							
Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості органів	9	2		2		5	

<p>дихання у дітей. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей. Пневмонія у дітей, клінічний перебіг, лікування. Хронічні бронхіти у дітей, клінічна характеристика. Методи лікування. Бронхіальна астма, клінічна характеристика, методи лікування. Санаторно-курортна реабілітація</p>							
<p>Тема 9. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, методи лікування. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування.</p>	9	2		2		5	
<p>Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження. Анемія у дітей. Лейкоз у дітей. Хвороба Верльгофа. Гемофілія.</p>	8	2		2		4	
<p>Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дітей. Методика клінічного обстеження травної системи у дітей. Захворювання гастродуоденальної зони у дітей. Захворювання</p>	8	2		2		4	

жовчних шляхів. Хвороби кишківника.							
Тема 12. Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення, лікування. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування. Ожиріння у дітей.	8	2		2		4	
Тема 13. Гострий гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина, лікування. Хронічний пієлонефрит, причини, клінічна картина, лікування. Нефротичний синдром, клінічна характеристика, лікування.	8	2		2		4	
Тема14. Вітряна оспа у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Менінгіт у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, методи лікування.	8	2		2		4	
Модульний контроль 2	2			2			
Разом за змістовим модулем 2	60	14		16		30	
Усього годин	120	28		30		62	

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Педіатрія як наука. Поняття про здоров'я дітей. Історія розвитку педіатрії. Періоди дитячого віку, їх характеристика. Нормальний розвиток дитини першого року. Режим здорової дитини. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри і підшкірної клітковини у дітей.	2
2	Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.	2
3	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку. Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.	2
4	Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей. Клінічна характеристика недоношених дітей. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей. Пологові травми: види, характеристика.	2
5	Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Методи лікування. Вроджена клишоногість стоп. Засоби лікування.	2
6	Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування. Постава, види порушень постави у дітей. Сколіоз, причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування. Опіки у дітей. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Обмороження, причини, клініка, методи лікування.	2
	Змістовий модуль 1	2
	Разом	14
Змістовий модуль 2.		
8	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей. Пневмонія у дітей, клінічний перебіг, лікування. Хронічні бронхіти у дітей, клінічна характеристика. Методи лікування. Бронхіальна астма, клінічна характеристика, методи лікування.	2
9	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, методи лікування. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування. Хронічні бронхіти у дітей, клінічна характеристика. Методи лікування. Бронхіальна астма, клінічна характеристика, методи лікування.	2
10	Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження. Анемія у дітей. Лейкоз у дітей. Хвороба Верльгофа. Гемофілія.	2
11	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дітей. Методика клінічного обстеження травної системи у дітей. Захворювання	2

	гастроудоденольної зони у дітей. Захворювання жовчних шляхів. Хвороби кишківника.	
12	Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення, лікування. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування. Ожиріння у дітей.	2
13	Гострий гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина, лікування. Хронічний пієлонефрит, причини, клінічна картина, лікування. Нефротичний синдром, клінічна характеристика, лікування.	2
14	Вітряна оспа у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування. Менінгіт у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, методи лікування.	2
	Змістовий модуль 2	2
	Разом	16
	Всього	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна к-сть годин
Змістовий модуль 1.		
1	Фізичний розвиток дитини. Варіабільність фізичного розвитку. Оцінка нервово-психічного розвитку дитини.	4
2	Пограничні стани. Догляд за новонародженим. Санітарно-гігієнічний режим новонароджених. Поняття про зрілість новонароджених.	4
3	Вигодовування дітей. Штучне і змішане вигодовування. Особливості вигодовування недоношених дітей.	4
4	Хвороби новонароджених. Гемолітична хвороба новонароджених. Пневмонія у новонароджених. Ювенільний ревматоїдний артрит, клінічні ознаки, методи лікування.	5
5	Гельмінтози у дітей. Методи лікування. Уход.	5
6	Хвороби серцево-судинної системи. Вади серця. Захворювання сполучної тканини. ВСД.	5
7	Захворювання травної системи. Захворювання жовчного міхура жовчовивідних шляхів, кишківника.	5
Змістовий модуль 2.		
1	Хвороби системи крові. Гіпо- і апластична анемія. Лейкоз. Хвороба Верглюфа. Гемофілія.	5
2	Захворювання нирок і сечових органів. Гломерулонефрит. Нефротичний синдром. сечокам'яна хвороба.	5
3	Захворювання щитовидної залози. Хвороби наднирникових залоз.	5
4	Інфекційні хвороби. ГРВІ, грип, парагрип, аденовірусна інфекція, риновірусна інфекція.	5
5	Дифтерія, коклюш, скарлатина, дизентерія, вірусний гепатит. Методи лікування.	5
6	Невідкладні стани в педіатрії. Гостра недостатність дихання.	5

	Асмаптичний стан. Стенозуючий ларинготрахеїт. Судорожний синдром. Анафілактичний шок.	
	Разом	62

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Обладнання: мультимедійне обладнання, прилади для оцінки фізіологічних та клінічних показників (апарати для вимірювання тиску; фонендоскопи, пульсоксиметри; пульсометри; спірометри портативні; вимірювальні сантиметрові стрічки), а також схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни пропедевтика та основи педіатрії:

1. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Пропедевтика та основи педіатрії» / Укладач: доценти Фелікс ФІЛАК, Ярослав ФІЛАК. Ужгород, 2023. 45 с.

Програмне забезпечення: інструментарій системи електронного навчання Moodle сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua), що дозволяє створювати електронні навчальні курси й надавати здобувачам доступ до них за допомогою глобальної мережі Інтернет, організовуючи навчання за принципом «будь-де та будь-коли», в тому числі за дистанційною формою (напр., в умовах карантину та інших надзвичайних ситуацій). Для організації дистанційного навчання студентів використовується також пакет додатків Google Workspace: Google Meet для відеозв'язку при проведенні лекцій, практичних занять, консультацій, контрольних заходів тощо; Google Пошта, Диск, Календар, Клас тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дитячі хвороби Навчальний посібник /за заг.ред. В. М. Запорожана. - К.: Вища школа, 2001. – 332 с
2. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – Вінниця ДП ДКФ, 2003. – 768 с.
3. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с.
4. Медицина дитячого віку / Під ред. Р.О. Сабадишина. – Р.: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2013. – 463 с.
5. Педіатрія: підручник /Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін.; за ред. Т.О. Крючко, О.Є. Абатурова. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 224 с.
6. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця: Нова кн., 2018. - 871 с.
7. Педіатрія : підручник / Т.О.Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В.Кушнерева, та ін.; за ред. Т.О, Крючко, О.Є. Абатурова. – 2-е вид.випр. – К.: ВСВ «Медицина». – 2016. – 208 с.

Допоміжна література

1. Дитячі хвороби: Підручник /за ред. С. К. Ткаченко.- К.: Вища школа, 1991. – 442 с.
2. Кудін С. Ф. Дитячі інфекційні хвороби : тексти лекцій : навч.-метод. посіб. для викладачів основ медичних знань, основ педіатрії, вчителів основ здоров'я, студентів вищих педагогічних навчальних закладів / С. Ф. Кудін, О. В. Савонова, Ю. В. Козерук; [за ред. Кудіна С. Ф.] – Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2017.90 с.

3. Педіатрія. За ред. О.В. Тяжкої. – Вінниця. – 3 вид. – Нова книга. – 2009. 1136 с.
4. Слободян Л.М., Лобода В.Ф., Процайло Н.Б. Діагностика захворювань та реабілітація дітей. – Т.: Укрмедкнига, 2014. 614 с.
5. Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. /За редакцією проф. О.П.Волосовця та Ю.В.Марушка - Х.: Прапор. - 2008. – 200 с.
6. Філак Ф.Г., Сивохоп Е.М. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання у дітей. /Метод. рекомендації. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. 45с
7. Ткаченко С.К. Дитячі хвороби. – К.: Вища школа, 1991. 450 с.
8. Чеботарьова В.Д., Майданник В.Г. Пропедевтична педіатрія. К., 1999. 578 с

15. Інформаційні ресурси

1. Матеріали навчального курсу «Пропедевтика та основи педіатрії» на сайті електронного навчання ДВНЗ «УжНУ».
2. Робоча програма «Пропедевтика та основи педіатрії» на сайті електронного навчання ДВНЗ «УжНУ».
3. Конспект лекцій «Пропедевтика та основи педіатрії» на сайті електронного навчання ДВНЗ «УжНУ».
4. [https:// pediatrics.kiev.ua](https://pediatrics.kiev.ua)

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Змістовий модуль 1

1. Педіатрія як наука. Поняття про здоров'я дітей.
2. Історія розвитку педіатрії.
3. Періоди дитячого віку, їх характеристика та особливості.
4. Нормальний розвиток дитини першого року. Режим здорової дитини.
5. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри і підшкірної клітковини у дітей.
6. Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини.
7. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів.
8. Поняття про біологічну акселерацію та ознаки порушення фізичного розвитку дитини.
9. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.
10. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку.
11. Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених.
12. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей.
13. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей.
14. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.
15. Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей.
16. Клінічна характеристика недоношених дітей. Особливості фізичного і психомоторного розвитку недоношених дітей.
17. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей.
18. Пологові травми: види, характеристика.
19. Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування.
20. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Методи лікування.
21. Вроджена клишоногість стоп. Засоби лікування.
22. Ювенільний ревматоїдний артрит, клінічні ознаки, методи лікування.

23. Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування.
24. Постава, види порушень постави у дітей.
25. Сколіоз, причини, клінічний перебіг захворювання, профілактика, лікування.
26. Опіки у дітей. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування.
27. Обмороження, причини, клініка, методи лікування.
28. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей.
29. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей.
30. Пневмонія у дітей, клінічний перебіг, лікування.
31. Хронічні бронхіти у дітей, клінічна характеристика. Методи лікування.
32. Бронхіальна астма, клінічна характеристика, методи лікування.

Змістовий модуль 2

1. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей.
2. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей.
3. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, методи лікування.
4. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування.
5. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, шляхи лікування.
6. Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження.
7. Анемія у дітей.
8. Лейкоз у дітей.
9. Хвороба Верльгофа. Гемофілія.
10. Анатомо-фізіологічні особливості травної системи у дітей.
11. Методика клінічного обстеження травної системи у дітей.
12. Захворювання гастродуоденальної зони у дітей. Методи лікування.
13. Захворювання жовчних шляхів. Шляхи лікування.
14. Хвороби кишківника. Засоби лікування.
15. Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення, лікування.
16. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика, лікування.
17. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування.
18. Ожиріння у дітей. Методи лікування.
19. Гострий гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина, лікування.
20. Хронічний пієлонефрит, причини, клінічна картина, лікування.
21. Нефротичний синдром, клінічна характеристика, лікування.
22. Вітряна оспа у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування.
23. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування.
24. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування.
25. Менінгіт у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг захворювання, лікування.